

Помста

КУПИТИ

Про книгу

Про наболіле - ось про що ця книжка. Мабуть, це перша й довгоочікувана розповідь про український «Моссад», чи, якщо хочете - про українську ІРА. Поки що в художньому варіанті, а там - хто знає...

Чинних і колишніх пілотів російської стратегічної авіації - тих, хто бомбив Маріупольський драмтеатр і завдавав ракетних ударів по Києву, Вінниці й Одесі - знаходять мертвими в російських містах Енгельсі й Марксі, в Южно-Сахалінську й Хабаровську...

Масштабне вторгнення росії на українські землі триває, точаться жорстокі бої, інфраструктура й економіка країни перебуває у вкрай важкому стані. Але водночас ми стаємо свідками безлічі корупційних скандалів і чиновницьких зловживань, брехні, шахрайства, свавілля судової влади. Тож не варто дивуватися, що частина ветеранів армійської розвідки та сил спеціальних операцій плекають думку про створення потужної тіньової організації, подібної до ізраїльського «Моссаду», чия місією було би знищення російських військових злочинців і покарання внутрішніх ворогів України та колаборантів усіх мастей.

Чи реальною є така таємна структура, чи насправді подібні акції можуть виявитися дієвими й чи можливо здолати етичні проблеми, що постають перед людьми, які чинять помсту таємно? Усі відповіді - у новому романі Євгена Стеблівського «Помста».



Євген
Стеблівський

ФАБУЛА
видавничий дім

Людей найчастіше зупиняє від вчинення зла не мораль — а страх помсти.

Арістотель

Книга перша УРС

Розділ 1

«СУМРАКИ»

*Є лише та дійсність, яку людина витворює сама із себе.
Чоловік сам визначає свою особистість — поза якою
майже нічого більше немає. Боягуз відповідальний за своє
боягузтво, брехун — за брехню, сміливець — за власну
мужність...*

Сerpнeвa нiч зaстaлa гpyпy poсiйcькoгo cпeцнaзy «Вимпeл» нa клaдoвищi. Тaк, cамe нa клaдoвищi бiля ceлa Cyвopoвe, щo пoблизy Aрм'янcькa. Гpyпa ФCБ нa чoлi з пiдпoлкoвникoм Рoмaнoм Кaмeнєвим чeкaлa нa yкpaїнcькиx дивepcaнтiв. «Кoнтopa» oтpимaлa iнфoрмaцiю, щo «мiсцeвi пoсoбники» Бaнoв i Зaпeтeй yнoчi зyстрiчaтимyть yкpaїнcькy ДPГ.

«Хaхли вicaджyютьcя нa кpимcькoм зaпaдe...» Як тaкe мoжe бyти? Як мoжнa пpoйти нeпoмiчeними тaкy вiдcтaнь — щe й зi збpoєю? У Кpимy ж нa кoжнoмy кpoцi — пocти, кaмepи, iнфoрмaтopи ФCБ, пoлiцiя, aвтoiнcпeкцiя. Пiдпoлкoвник, бoйoвий oфiцep iз пoзивним «Cкaлa», пpoйшoв Чeчню й Бaшкирiю, тoж йoгo дocвiд oпepaтивникa пiдкaзyвaв, щo цe oчeвиднa мaячня. Нaйiмoвiрнiшe — чepгoвa пepecтpaхoвкa якoгocь «кoнтopcькoгo» штaбнoгo.

Тoмy «Cкaлa» нe пoвiрив iнфoрмaтoрaм. I ця знeвiрa cтaлa для ньoгo фaтaльнoю.

Нacпpавдi гpyп бyлo двi. В oднiй двoє, в iншiй — тpoє «cумpaкiв»{1}.

Пoтyжний мiнiвeн «Кpайcлep» yжe зaлишaв клaдoвищe, кoли y cвiтлi фap Кaмeнєв пoмiтив cepeд мoгил чoлoвiчy пocтaть. Щocь y нiй нe cпoдoбaлocя пiдпoлкoвникoви.

— Тopмoзи! — нaкaзaв вiн вoдiєви.

І тільки тоді усвідомив, що чоловік одягнений у російську форму найновішої версії. Звідки тут, на кладовищі під Армянськом, така розкіш у звичайного військового?

«Вимпелівці» ще не встигли висипатися з мінівена, коли чоловік зник серед могил, а з трьох боків по автівці вдарили автоматні черги.

Вогонь був настільки щільним, що більша частина «спеців» була затрьохсочена в лічені секунди. Кулі з вереском рвали метал обшивки «Крайслера», лопалися фари і шини, сипалося скло й уламки пластику. Каменєв ледве встиг вискочити назовні, як кілька «двійок» і «копієчок»{2} кучно розщепили на ньому розгрузку, і «Скала» рухнув на асфальт.

Він був мертвий.

Другий «вимпелівець», який вискочив з автівки разом зі «Скалою», отримав чергу нижче пояса і врятувався лише, скотившись в урвище обіч із дорогою.

На звуки бою до кладовища примчала група прикриття на мінівені «Фольксваген Транспортер» — і той був прицільно розстріляний іще на ходу. Купа бійців усередині автівки затрьохсотилася, машина запетляла і врізалася в могильні огорожки.

Ті, хто був іще здатний, виповзли з мінівена, зайняли кругову оборону й довго відстрілювалися — аж доти, доки не второпали, що ведуть «дружній вогонь» по вцілілих спецназівцях із першої групи захоплення.

У ці хвилини п'ятеро українських розвідників уже рухалися до Армянська.

Те, що почалося далі, взагалі важко передати. У повітря були підняті російські бойові гвинтокрили, що обстрілювали всі підозрілі цивільні автівки в радіусі п'яти кілометрів від місця події. По всьому

окупованому Криму був оголошений стан антитерористичної військової операції, негайно були задіяні численні армійські підрозділи, ФСБ і поліція.

Та українські пластуни зникли, мов привиди.

А за добу знову об'явилися. І не де-небудь, а в болотах Сиваша — за кількадесят кілометрів від Суворового. Здолавши пішки цю відстань пласкою степовою рівниною, цілком контрольованою з повітря і насиченою блокпостами та засідками. Це здавалося геть неможливим — але факт залишався фактом.

А як вони це зробили — відає лише сам Бог.

Тієї теплої літньої ночі російський десантник єфрейтор Семен Сичов вирішив відлити за БМД. «Ну ладна, болтают, что где-то возле Армянска укри замочілі цілого полковника “Вимпела”, а на всьом северє Крима ввелі особое положеніє. Но где тот Армянськ — і где Сиваш? А здесь — десантно-штурмовой батальйон с полным БК і бронетехнікой! Граница ж рядом!»

Водночас із тим у глибині душі Семенові було стрьомно. Ці диверсанти, окрім полкана, затрьохсотили ще купу «вимпелівців» — про це ще напередодні йому розповів земеля Льюха, який щойно повернувся з Армянська. Тож навіть до вітру єфрейтор Сичов не виходив без «калаша».

Ще не закінчивши своєї справи, десантник потягнувся за куревом, аж раптом помітив якусь тінь біля дамби. Що це? Придивившись, він побачив якісь миготливі рухи в темряві, але більше нічого не зміг розгледіти. Скинувши з плеча автомат, Семен про всяк випадок дослав патрон у патронник і вже збирався бігти до караулки, коли раптом наступив на «привида».

Будь-який сивашський підліток знає, що тутешні сови літають беззвучно. Інколи здіймаються просто з-під ніг —

і взагалі мало звертають уваги на людей. Але звідки це міг знати простий рязанський хлопець Сеня, який опинився в чужому Присивашші? З переляку він шарахнувся від «привида», втратив рівновагу — і натиснув на спусковий гачок «калаша». Трасуюча автоматна черга вдарила в небо, а коли стихла, єфрейтор раптом відчув три потужні удари у груди — «дах, дах, та-дах» — і світло для нього згасло.

Шквальний вогонь перемістився на намети та караульне приміщення, десантники розбігалися з караулки, «трьохсоті» повзали під ногами, лежали вповалку — разом із мертвим Семеном. Із-за лінії розмежування по росіянах ударив український крупнокаліберний кулемет. Коли ж після першого шоку команди трохи оговталися і почали віддавати накази, а броньовані БМД заревли і рушили дамбою навздогін «сумракам», то встигли здолати лише якусь сотню метрів — до першої міни, залишеної позаду себе розвідниками...

Наступного дня ФСБ «сумела обнаружить сорок взрывных устройств для ЛЕП, сорок противопехотных и противотанковых мин, а также гранаты и спецоружие». А на сивашських дорогах ще довго ефесбешники хапали без розбору будь-кого, позначаючи їх як «пособников диверсантов».

Але обидві пластунські групи вже давно перебували за дамбою Сиваша — на контрольованій Україною території...

• • •

...Я можу багато розповісти про спецоперації, але далеко не все. У деяких із них я брав безпосередню участь, інші допомагав планувати. Чого варте тільки визволення цивільних у Кабульському аеропорту в серпні 2021 року або знищення десятків колаборантів у Бердянську та Мелітополі!

Розділ 2

BIG MASTER

Густий туман стелився попід лісом і вздовж річки, рваними клаптями напливав на кущі та дерева, і ліс приймав страхотливі та химерні обриси. Здавалося, із хащі в таку пору здатні з'явитися хіба що відьмаки та вовкулаки — бо дорога під червоно-бронзовими вдень соснами зараз, у світлі фар, не проглядалася і на найближчій відстані.

Біля річки туман остаточно густішав і подекуди напливав на дорогу, наче м'яка лава.

Із-за стіни туману і соснових стовбурів раптом на шаленій швидкості вилетіла «коза»{3}, розмальована по бортах потертою «цифрою» — автівка фронтова, багаторазово залатана. Здавалося, що з неї щойно зняли турель для кулемета КПВТ чи ДШК.

«Коза» рвучко звернула з вузької траси на ледь помітну в імлі доріжку, і, вимкнувши фари, непотрібні в тумані, покотила під лісом, наче намагаючись тверду дорогу під колесами. Десь за сотню метрів знову звернула, прокотилася хутором і зупинилася у глухому провулку. По впевненому ходу автівки навіть за нульової видимості досвідчений спостерігач відразу згадав би дороги старого Лебединського, Часового Яру чи Авдіївки, де подібні пікапи ганяють у цілковитій темряві. І це за виграшки для бойового стрільця-водія-механіка, яких лиха година війни на Сході породила цілими чотами. Туман для цих хлопців, здатних прогнати «дорогою життя» від Пісок до ДАПу, до того ж Лебединського, а чи, вже пізніше,— до Бахмута, у темряві, із вимкненими фарами, лише раз бачивши дорогу,— ніщо. Професійна пам'ять закарбовувала ту дорогу раз і назавжди. А безпомилковість на війні — запорука життя не лише самого водія, а й побратимів. Тут права на помилку не існує!

У вологому від туману провулку водій заглушив двигун, і якийсь час у машині ніхто не рухався. В середині, мабуть, чекали, поки надворі зовсім засутеніє. Вологий туман іще висів у повітрі, але вже відходив рваними клаптями, зате на зміну йому від землі піднімалася густа темрява.

Нарешті у дверцятах машини м'яко клацнули замки — по черзі, спочатку один, потім другий — і з «кози» майже одночасно з'явилися дві кремезні постаті. Якби не туман і мла, досвідчене око обов'язково звернуло б увагу на потерту «цифру» і «льови»^{4} обох військових, на тактичні наплічники і короткі «капітанські» зачіски.

Обидва тихо причинили дверцята і, не вмикаючи сигналізацію «кози», попростували до будинку із червоної цегли з блакитними віконницями, що ховався в деревах понад річкою.

— Ти впевнений, що це його дім? — неголосно спитав той, що був трохи вищого зросту.

Якби не вечірній морок, будь-який споглядач міг би помітити на його щоці великий шрам, над яким старанно попрацював пластичний хірург. Такі шрами не мають стосунку до будь-яких ДТП чи інших побутових травм. Спостерігач ще більш досвідчений зміг би визначити, що подібні термошрами трапляються в людей, які дивом вижили поруч із близьким вибухом.

— Так. Я був у нього в гостях позаминулого літа з айдарівцями. Саме ця хата. Маю добру зорову пам'ять на адреси. Він полюбляє риболовлю, частенько сюди приїжджає з Києва. Он там — доріжка до річки, кладка і човен біля неї.

Чоловіки пройшлися провулком, на мить затрималися біля кованої хвіртки з тих, що зачиняються на хитромудру засувку.

У цьому домі засувка виявилася навіть більш примхливою. То було кільце, що вдягається на два стрижні й піднімається вгору, легко знімаючись із коротшого стрижня і звільняючи хвіртку. Та ці двоє, схоже, знали всі секрети українських засувок, що дійшли до нас ще

з часів Хмельниччини. Правду кажучи, у хатах в ті часи і красти було нічого — тож ковалі робили заціпки в прикордонних дворищах переважно від чужаків-людоловів чи панських холопів, аби хоч на хвилину-другу затримати якогось посіпаку.

Військові натиснули дзвінок, почекали, а тоді, відчинивши хвіртку, зайшли до двору і ще на півдорозі до веранди покликали хазяїна.

У цьому відчувалася суто українська коректність — не стукати знагла по-москальськи у вікна, лякаючи пожитніх, не гупати знадвору, як чекісти,— а покликати гречно, півголосом: «Чи є хто вдома, хазяїне?»

Військовий зі шрамом мовчки показав на камеру, що дивилася тьмяним оком на вулицю, але за хвилину в кімнаті вимкнули світло й у шторах з'явилася ледь помітна шпарина. Мабуть із будинку видивлялися у двір — а кого там принесло в лиху годину? І то була також добре знайома хлопцям з українських теренів звичка.

Вочевидь, «цифра» та берці викликали в хаті довіру, за мить рипнули темні двері, у веранді з'явилася смужка світла, і на порозі вояки побачили знайому з телевізійних сюжетів кремезну постать із сивою лев'ячою гривною. Майстер! І почули такий знайомий — знову ж таки «з телевізора» — густий голос:

— А ходіть-но сюди, братове!

— Добрий вечір! Вибачайте, що без запрошення.

— Гість мало буває — та багато значить!

Чоловіки роззулися в сінях, ступили м'якою доріжкою до світлиці. Із сусідньої кімнати визирнула висока брюнетка — по-всьому, дружина, — і кивнула хлопцям, вітаючись. Майстер пройшов уперед, увімкнув світло й мовчки показав рукою на темні дубові стільці навколо круглого столу. Сам сів навпроти, склавши на столі перед собою великі хліборобські руки — і сам міцний, великий і темний, із великою головою, сивими вусами підковою і темними пронизливими очима. «Із

такими руками добре ходити за плугом...» — чомусь подумав старший із «капітанів».

— Вип'єте чаю, хлопці? — спитав хазяїн. Голос його знову пролунав глибоко і якимось значуще, хоча йшлося про дрібницю. На телебаченні й у кіно, де цей голос звучав за кадром, Майстер завжди формулював свої думки чітко й виразно — із них випливала дуже близька бійцям радикальна позиція. У його висловлюваннях завжди звучала тривога за долю країни і вчувалися підказки, як цю долю виправити.

— Було би непогано. Туман на вулиці, вогко, пробира' до кісток.

— Валентино! — покликав Майстер. — Зроби хлопцям чаю. Тільки великі чашки! І пиріжки давай. І вишневе варення. Ви ж любите вишневе? — запитав ствердно, бо хто ж в Україні не любить вишневого варення!

— Ми всяке любимо. Нам в Юріївку привозили бочками, у яких було всяке — і вишневе, й абрикосове, і горіхове.

— «Сармат» має на увазі — одночасно, — пояснив другий із «капітанів».

— Як це — одночасно? — здивувався хазяїн.

— А так. Люди ж завалювали нас варенням, бо для хлопців на фронті не жалко. Але варення ж у нас зберігають як?

— Як?

— А от як у вас — у скляних банках. А банки ті довести цілими на фронт неможлива справа. Тож коли перші партії в дорозі порозбивалися й волонтерські машини перетворилися мало не на вулики, хлопці плюнули й почали відкривати кришки просто у дворах і зливати всі варення у діжки — ті, що із продуктового пластику. А поки довозили на фронт кривими дорогами, то воно добре перемішувалося. От і виходило щось таке: вишнево-абрикосово--смородиново-агрусове.

— А ще ж і горіхове...

— І горіхове. Дуже смачний, до речі, коктейль. Такого ніде, як на фронті, і не скуштуєш.

— Ну, вибачайте! У мене таких коктейлів немає,— посміхнувся хазяїн.

— Не переймайтеся. У вас є дещо інше — саме те, що нам треба. Скажіть, Майстре, ви щось чули про УРС — «Українські республіканські сили»?..

Розділ 3

АТЕНТАТ{5} «МАГАДАНА»

Після замаху на чергового російського пілота доповідач офіційно заявив, що Україна притягне до відповідальності усіх російських військових, що скоїли злочини в Україні. Після цієї сенсаційної заяви один із журналістів звернувся до спікера:

— Ви вже пів року працюєте, як ізраїльський «Моссад»...

— Ні, ми працюємо краще! — випередив його питання спікер.

З українських мережєвих ЗМІ

— Росіяни невиліковно хворі на «велічіє». Тож вони повинні якомога швидше усвідомити, що ця хвороба є для них смертельною! — зауважив Провідник.— І ми їм у цьому допоможемо. Продовжуйте доповідь!

Генерал втомлено потер скроню. Розробка операції тривала вже другу добу.

— Отже, база «Маркс-2» — одна з найбільших баз ПКС{6} у Європейській частині. Із цієї бази регулярно стартують бомбардувальники Ту-160 і Ту-95МС, здійснюючи ракетні атаки по нашій території. База розташована на Волзі, приблизно за 860 кілометрів на північний схід від Харкова...

Доповідач, керівник аналітичної групи, рухнув пультом, на екрані з'явилася синя сторінка розширеної бази даних.

— Розвідка встановила імена, адреси, номери страхових полісів і адреси електронної пошти сімдесяти трьох командирів, пілотів, інженерів і техніків бази. А також адреси, телефони, сторінки в соцмережах їхніх дружин, дітей, батьків та інших родичів. Ціль № 5 — Бортнічев Олег Анатолійович, пілот стратегічного бомбардувальника ТУ-95МС «Магадан». Причетний до ракетного обстрілу житлових будинків на Київщині, під час якого загинули і були поранені шістнадцять цивільних людей.

— Дані підтверджені?

— У кожного з бомбардувальників ТУ-95МС у ПКС є власне ім'я. Наприклад, «Красноярськ», «Мурманськ», «Ізборськ» тощо. У більшості — назви російських міст. Інколи назва стає позивним пілота. У цього — «Магадан». Реєстраційний номер літака: ZF-83016 і бортовий: ХХ. Зафіксований радаром спостереження під час пуску ракет Х-101/Х-555/Х-55 по українських містах.

— Що ще відомо про нього?

— У нас є верифіковані дані його причетності до ракетних ударів. Пуски «Магадан» здійснював особисто, хвалився цим у своєму оточенні. І ще має слабкість, що спрощує і пришвидшує підготовку операції. Його дружина полюбить старовинні золоті вироби, а сам Бортнічев цікавиться скіфським золотом, колекціонує. Не гребує «контрабасом» і скупкою від «чорних» копачів. У Саратовській області справді є певна кількість скіфських курганів; водночас переважна більшість артефактів сьогодні завозиться з окупованої території України. Йдеться про вкрадене росіянами з музеїв і приватних колекцій. За російським законодавством, подібні археологічні коштовності мають бути негайно передані державі з виплатою певної винагороди — так само, як це робилося за часів Радянського Союзу. Але Бортнічев це ігнорує. У листопаді він за грубі гроші викупив в анонімного колекціонера масивні золоті скіфські серги. Отримав премію за бойові вильоти — мабуть, і за Київщину також...

— То що, «на підсадного»?

— Само напрошується. Найпростіший варіант. Гроші, жінки, алкоголь, наркотики. Або скіфське золото, як у цьому випадку. Під час підготовки нас консультуватиме відомий археолог, професор. Тому з погляду легенди про походження «товару» — стовідсоткова гарантія.

— Що з особистого?

— Постійно вихваляється в цивільному оточенні своїми «подвигами» в Сирії та Україні. Поціновувач витриманого віскі.

— Присуд?

— Найвища міра покарання.

— Що ж, підтверджую.

Провідник оглянув присутніх у затіненому кабінеті.

— Він сам вибрав фінал свого паскудного життя. Ці люди, попри всі слова про те, що вони нібито лише виконують накази вищого командування,— злочинці. І командири бомбардувальників, і члени екіпажів. І вони самі це добре знають. Що ж — ми зробимо все, щоби кожен причетний довіку жив у тваринному страху...

• • •

Чорний «Land Cruiser» зупинився у засніженому тупичку за автостоянкою. Справи з «контрабасом» завжди потребують найвищого ступеня обережності. Місце водієві джипа не сподобалося — підозрілий закуток, один-єдиний вхід-вихід, темрява навколо. За нормальних умов ніхто би не став би затримуватися в такому місці довше хвилини. Але куди подітися — куди призначать, туди і їхатимеш. Місце і час обирає власник товару — бо він і ризикує найбільше.

А втім, ризикував і «Магадан». Але хто не ризикує, той, як відомо, і не п'є. Ні шампанського, ні чогось міцнішого. Хіба воду. Бо на інше йому

бракує грошей.

Ризикував Олег Бортнічев не вперше. Дружина завжди раділа таким золотим дрібничкам. І знаходила в інтернеті все нові. Та й підзаробити на перепродажу можна — інколи навіть гарно. Нещодавно продала рідкісну підвіску-рибку дружині полковника, наварилися майже вдвічі.

Якось Бортнічева ледь не схопили під час передачі золотої каблучки покупцеві, та виручило посвідчення пілота — авжеж, герой Сирії! Під командуванням самого «м'ясника» Дворнікова. Що там робили? Та так, пусте. Міста бомбували напалмом? Та ні начебто. І хто його знає, чим. Згори нічого не видно — самі піски до обрію. Пустеля. Як там взагалі люди живуть — невідомо. Та хіба то люди? Чурки одні — так кажуть про них росіяни! А те, що дітей контейнерами із хлором отравили — так самі місцеві й винні. Не треба було бойовикам до міст заходити. У чистому полі треба битися! Як руські витязі за минулих часів!

Отже, до ризику Бортнічеву не звикати. Місяць тому авіабазу атакували безпілотними, пошкодили кілька літаків. Загинули троє військових, ще четверо затрьохсотилися. За тиждень — новий удар, і знову загиблі. Сам він тоді дивом не опинився на чергуванні — хворів.

Скільки пілотів було серед загиблих, йому достеменно відомо. Але це секретні дані, таємна інформація. Росія тому й велична, що ніхто не в змозі знищити її пілотів стратегічної авіації. Особливо якась там Україна — держава, якої, як відомо, взагалі немає. Путін у своїх виступах так прямо й каже, а йому брехати ні до чого.

Цього разу дружині хтось надіслав фото браслета у вигляді важкої золотої спіралі. Крайні витки спіралі утворювали тонкий орнамент — переплетення дивовижних звірів і птахів. Дружина аж застрибала: «Хочу, хочу!» І справді — браслет був вишуканим, в очницях звірів світилися рідкісні для скіфських прикрас смарагди.

— А хто ето прислал? — підозріло спитав Бортнічев.

— Я не знаю, я рассылала запросы, наверно, кто-то отозвался.

Запопадливий Бортнічев вирішив, як завжди робив, перевірити автентичність артефакта. Знавця — поважного вченого — підказав йому знайомий пітерський «чорний археолог», який зі своєю командою промишляв в окупованому Донбасі. «Ми там уже все, что било, раскопали!» — вихвалявся він під час телефонної розмови.

Професор вийшов на зв'язок у месенджері. Бортнічев надіслав йому фото браслета, а під час розмови сховав обличчя під медичною маскою та окулярами. Експерт довго вивчав світлину, збільшував масштаб, роздивлявся деталі орнаменту.

— Рідкісна річ, — нарешті схвально зітхнув він. — Цілком імовірно, що оригінал, приблизно четверте століття до нашої ери. Про це свідчать характерні насічки на обрисах міфічних звірів. Епоха «царських скіфів», час розквіту так званого «звіриного стилю». Я, звісно, не можу надати стовідсоткову гарантію — у цьому разі не завадила би реальна експертиза. Але для того, щоби створити настільки якісну підробку, потрібно мати настільки ж якісний оригінал. Чесно кажучи, подібного оригінала я ще жодного разу не бачив.

— О, спасибо огромное! — зрадів Бортнічев. — То есть если даже і подделка — то отлічіть ее будет непросто?

— Можна вважати і так.

— Скажіть, куда мне перечісліть вознаграждение за консультацію?

— Я надішлю вам номер картки.

Професор якусь мить помовчав, ніби вагаючись.

— А вам відомо, молодий чоловіче, що скіфські кургани поширені в Саратовській, Курській, Ростовській області, у Краснодарському краї, на Кубані — а також на всій території Південної й Центральної України?

— Н-ну... доводилось слухати.

— А ви не задумувалися — чому?

Бортнічев здивовано затнувся.

— Нєт, нє задумивался. Вєчно нє хватаєт вємєні.

— А річ у тім, що всі великі ріки від Дону аж до Дунаю і сьогодні носять скіфські назви. Чули, що слово «Дон» скіфською означає «ріка»?

— Как-то нє прїходїлось...

— Тобто Дон для скіфів був просто «рікою», рікою взагалі. «Дон Іпр», або ж Дніпро,— «велика ріка». Дон Істр, він же Дністер — «південно-східна ріка». Дон Унья, себто Дунай — «швидка ріка». На всій цій величезній території тисячоліттями мешкав єдиний народ, який звідти нікуди й не пішов. У лісовій зоні — анти, у степовій — скіфи. Подумайте над цим, молодий чоловіче. Якщо у вас для цього знайдеться зайва година...

Бортнічев спантеличено втупився в екран монітора. Експерт вийшов із чату.

Від останніх слів професора в «Магадана» раптом захолола спина. Наче позаду хтось відчинив двері в морозяну порожнечу...

Тим часом у провулку з'явилася темна, доволі висока постать. Бортнічев напружився. Але потім, у світлі підфарників, розгледів її краще й полегшено видихнув. То була струнка дівчина в теплому, щільно облягаючому фігуру гірськолижному костюмі. На її плечі погойдувалася довгаста спортивна сумка. Бортнічев мимоволі зазначив, що в незнайомки дуже зграбне, вочевидь треноване тіло та гарні очі. Нижня частина її обличчя була захищена дорогим шарфом — мороз же, та й конспірація, куди ж без неї? Скупка «контрабасу»

зазвичай потребує спілкування з різними підозрілими типами всіх можливих статей.

Дівчина без вагань наблизилася до водійського вікна джипа. Бортнічев опустив скло.

— Я від Владлена Михайловича.

У її голосі Бортнічев раптом відчув якусь небезпеку. Він ще не усвідомлював, звідки це відчуття,— може ледь помітний акцент, вимова, надмірна сила чи вправні рухи дівчини. Хай там як, але сигнал мав місце і виходив аж із глибини підсвідомості.

Дівчина раптом посвітила ліхтариком просто йому в обличчя. Бортнічев незадоволено зморщився.

— Вибачайте, я мушу пересвідчитися, що це ви — сказала вона.

«Дивно, чому би це? Я ж не показував свого обличчя в чаті»,— подумав Бортнічев. Але незнайомка не залишила йому часу на міркування.

— Гроші у вас із собою? — спитала вона й потягнулася до «молнії» сумки.

— Деньгі здесь! — Бортнічев поплескав себе по нагрудній кишені.— А как там с браслетіком?

— І він тут. А ще Владлен Михайлович просив передати вам подарунок: пляшку непоганого віскі. Витриманий «Макаллен».

— О-о, это очень приятно! Не ожидал...

Пілот розслабився. Усе начебто йде за планом.

Дівчина пересунула сумку на живіт, розстебнула і двома швидкими рухами дістала з неї довгастих предмет. Останньої миті «Магадан» упізнав у напівтемряві характерні обриси — замість коробки із пляшкою руки дівчини стискали улюблений ствол ізраїльського

«Кідона»{7} — «узі-міні» із глушником зі скорострільністю 15 пострілів за секунду...

Коло замкнулося.

• • •

О 21:35 до відділку поліції зателефонував житель одного з районів міста з повідомленням, що неподалік від автостоянки стоїть чорний джип «Toyota Land Cruiser» з увімкненим двигуном, із прошитими на решето обома передніми дверцятами, бризками крові на боковому склі й мертвим тілом водія за кермом.

За годину місце події щільно оточила поліція, до автівки не підпускали навіть родичів, а журналістам наступного дня правоохоронці відмовилися надавати будь-яку інформацію щодо вбивства.

За кілька днів після смерті Бортнічева на будинках, у яких мешкали сім'ї військовослужбовців авіабази «Маркс-2», з'явилися написи: «Тут живе сім'я вбивці!». Дружини пілотів із дітьми почали масово виїжджати з міста.

• • •

Наприкінці чергової прес-конференції спікер попросив слова.

— Отже, підбиваючи підсумки, згадаймо деякі гучні події останнього часу.

Російський пропагандист Владлен Татарський — убитий.

Пропагандист Захар Прилепін — тяжко поранений, дивом уникнув смерті.

Капітан підводного човна, що обстрілював ракетами Вінницю, — застрелений на ранковій пробіжці.

Інформація про знищення Бортнічева розлетілася по спільноті російських пілотів і викликала справжню істерику.

Психологічна настанова: «Ми працюємо на велику державу, і вона нас захищає!» — більше не працює. Держава захистити їх не здатна!

Коли був знищений у Петербурзі зрадник і колабораціоніст Татарський, росблогери казали: українці могли найняти звичайного кіллера й це усунення не є спецоперацією. Гаразд, не будемо заперечувати: це не спецоперація, хоча вона успішно досягла своєї мети.

Але після Бортнічева всі ті, кому належало, отримали адресоване їм повідомлення. Віднині пілоти, які брали участь у руйнуванні українських міст, жодної хвилини не почуватимуться у безпеці.

Сучасні технології дозволяють бачити кожний крок, чути кожне слово. Ці люди «на прицілі» в українських спецслужб, відстежується місце перебування їхніх сімей, стан банківських карт, платіжні документи, особисті справи — ба навіть улюблені місця, де вони замовляють піцу. І навіть тоді, коли пілот звільниться за станом здоров'я або вийде на пенсію — він усе одно приречений. Із ним у будь-який момент може статися «нещасний випадок»: на дорозі, на відпочинку, не кажучи вже про полювання чи риболовлю. Вкоротив собі життя, втопившись зі зв'язаними руками — ну, буває. Або поїхав відпочивати на Балі — і там зник безвісти...

І в цьому питанні до Головного управління розвідки сьогодні долучаються й інші, досить потужні сили.

Розділ 4

ВІК. ЗАГАДКА О'САЛЛІВАНА

— У мене для вас є погана звістка, — сказав головний редактор. —
У країни закінчилися гроші.

У кабінеті запанувала багатозначна тиша. Присутні подивилися одне на одного, а потім — на головного. Із нездоровим пожвавленням.

— Якщо вони взагалі тут з'являлися... — буркнув технічний редактор Любомир Серафимович.

— Так, прошу уваги! — шеф постукав олівцем по дзвіночку у вигляді невеличкого китайського гонга.

— І... і що це означає? — через коротеньку вічність пискнув Олег Мельник. Він був тут наймолодшим, і на наради його почали кликати зовсім недавно. Всі, на чолі із шефом, осудливо подивилися на хлопця.

— А я вам скажу, що це означає. Війна! Стара олігархічна система руйнується. На сцену виходять нові актори.

— Які... актори? — знову бовкнув Олежка.

Шеф скося глянув на нього.

— Нові сили. Ті, у яких є реальний план дій. І боюся, що план цей виглядатиме далеко не мирним... А в нас із вами залишається один вихід: працювати ще більше! Прагнути збільшити кількість читачів і якість матеріалів! Щоденну нараду, як завжди, проведе відповідальний секретар, а по її завершенні я прошу Віктора зайти до мене — є нагальне завдання...

• • •

Просторий кабінет шефа — єдиний зі свіжим євроремонтом. Тут завжди комфортно. Десь у кутку шепоче потужний «фанкойл». Головний сидить за величезним овальним столом, за яким він проводить наради по п'ятницях. Побачивши мене, киває і вказує місце навпроти:

— Сідай ось!

Я сідаю скраєчку, дивуючись несподіваному виклику. Зазвичай головний сам регулярно з'являється в нашому відділі — адже три, а то і чотири рази на день ходить повз нашу кімнату до туалету.

Шеф щось дописує, потім перечитує, відкладає папери вбік і задумливо постукує гостро заточеним олівцем по гладенькій стільниці. Він завжди править документи олівцями. Шеф любить італійські дрібнокартаті біло-сині сорочки. Ці сорочки разом із хвилястим чорним волоссям і акуратними чорними вусиками щіточкою роблять його схожим на якогось відомого італійського кіноактора. Нарешті він виходить із задуми й каже:

— Слухай, Віку, я тут довго міркував, і вирішив, що завдання я доручу саме тобі. Воно безпосередньо стосується історії, у якій ми всі опинилися. Ти молодий, азартний, може, щось і накопаш. Ураховуючи ту справу з «Мобі Діком», гадаю — ти зможеш!

До повномасштабного вторгнення я справді розкопав підпільне казино, яким володіли наші конкуренти. Усім відомо, що численні видання в Україні належать різноманітним конкуруючим групам — тож наша редакція камені на каменю від того казино не лишила.

— Ну, то був просто гарно використаний дедуктивний метод...

— Вивчення динаміки ментальної моделі, аналітична робота, передбачування подій. Наявні всі ознаки вищого пілотажу!

— Насправді мені просто щастило. Я познайомився з «рішалою», який багато патякав, аби додати собі значущості.

— Та годі тобі прибіднюватися. Так чи інак, а я маю на тебе певні сподівання. Тож слухай...

Головний посидів іще якусь мить, погойдуючись у кріслі, потім зробив виразний жест олівцем просто у стелю:

— Звідти є інформація, що в країні з'явилася якась власна «ІРА». Називають вони себе УРС — «Українські республіканські сили». Кажуть, що за методами діяльності це схоже на ізраїльський «Моссад», а за цілями — типу персональна помста за спаплюжену країну. Організація не підпорядковується уряду чи військовому командуванню — жоден сепар-колабораціоніст чи злодій не відкараскається. А тепер вони взялися ще й за російських військових злочинців. Існує УРС у глибокому підпіллі, підтримує залізну дисципліну, тож жодного разу ніде не «засвітився». Звідки інформація? Схоже, це американці скинули нашим ці дані, але це лише здогадки. Зрештою наші спецслужби про цю «силу» ще нічого не знають. Сам розумієш — туман війни...

Шеф вийшов із-поза столу й закрокував туди-сюди кабінетом.

— Але саме американці виявили сліди фінансування УРС. І скажу тобі: грошки там крутяться — дай Боже!

— Ви ж казали, що гроші у країні закінчуються,— бовкнув я.

Шеф подивився на мене, як на останнього кретина.

— То вони в нас закінчуються! А у них, як бачиш,— усе тіп-топ! У тому і проблема...

Головний знову постукав олівцем по стільниці.

— Так от... Ураховуючи катастрофічний стан із державними фінансами, є думка, що подібна організація — якщо вона насправді

існує — може за рік набрати шалені електоральні відсотки. А після війни в нас — вибори.

— Так нам ще й війну треба виграти...

— А ти не забігай поперед батька. Розумні люди, вони, знаєш,— думають наперед!

— А як же організація цього досягне? — знизую я плечима.

— Ну, наприклад, за рахунок якихось гучних акцій.

— Тобто?

— Підірвуть кого-небудь одіозного із колишніх... Того ж Медвіцького. А чи Портака.

— А-а, як Шинн Фейн свого часу? — невинно спитав я.

— А ти звідки знаєш? — насторожився шеф.— Щось мені останнім часом геть усі торочать про цю ІРА.— Він знову потицяв олівцем у стелю.

— Стурбовані всі якісь... Треба буде погуглити.

Він звівся і знову забігав навколо столу.

— Є думка, що потрібно шукати канали тих, хто з ними пов'язаний. Може, спробувати з ними домовитися. Хай владні структури діють своїми методами, а ми проведемо незалежне розслідування. Хтозна, чим воно все обернеться. На Майдан також спочатку особливо не зважали. Второпав?

Головний вичікувально поглянув на мене. Я, однак, все ще чекав пояснень.

— Ось тобі дуже делікатне завдання. Нагорі є інформація, що «республіканці» намагалися вийти на ветеранів цієї самої Ірландської республіканської армії — для обміну досвідом. Дехто з ірландців воює

і в нас на Сході. Наразі відоме тільки прізвище одного з них — О'Салліван. А може це псевдо, біс його знає... От із ним і намагалися сконтактуватися.

Шеф знову замовк і взявся крутити олівець.

— Потрібно через власні джерела — ну, з добровольцями, військовими — знайти цього Саллівана. Зустрітися з ним. Ти ж колись волонтерив, їздив на фронт. А я, між іншим, тебе туди відпускаю. І двічі, і тричі на місяць! Найдти, зустрітися, ну, щось таке: ми робимо спільну справу, воюємо проти імперій, хочемо про вас написати, бла-бла-бла.

— Ви кажете, цей О'Салліван в Україні?

— У тому то й річ, що невідомо! — зітхнув шеф.— Я тобі підготував дані, знайшов кілька телефонів. Інформація цілком секретна, тому в комп'ютері нічого не занотовуй. Перепиши десь собі в «таємничку», а листочки спали. Вкури?

— Так, шефе! — завчено кивнув я.— Все більш-менш зрозуміло...

— Справа поважна, нею цікавиться наш куратор.

Я чомусь згадав його розповіді про старі часи, коли в кожного редактора ЗМІ був особистий куратор від КДБ.

— І ще... Особисто прошу: знайди мені цього... Саллівана. Він точно має щось знати про УРС.

— До речі: чи не про цю організацію йшлося, коли ви відрядили мене до Дубліна, щоби я знайшов їхні ірландські сліди? Пам'ятаєте — десь перед самим початком вторгнення?

— Тоді нам війна всі плани зламала.

Я кивнув, попрощався і беззвучно причинив за собою двері. Секретарка Ірочка виразно подивилася на мене поверх окулярів.

«Спецслужби від тих часів, звісно, змінилися,— розсіяно думав я, крокуючи редакційним коридором.— А от куратори... Цікаво, а чи не ті ж самі куратори в нас залишилися?»

Розділ 5

«МОССАД». НАЙБРУДНІШІ СПРАВИ ДЛЯ НАЙКРАЩИХ ЛЮДЕЙ

Завдання шефа здалося мені більш ніж цікавим. Я погуглив і почитав дещо про «Моссад», але багато чого не зрозумів. В одних джерелах говорилося, що відомство взагалі нікому не підпорядковується, в інших підкреслювалося, що воно не пов'язане із жодним демократичним інститутом, його діяльність жодним чином не регулюється законодавством Ізраїлю, але існує певна міра відповідальності організації перед прем'єр-міністром Ізраїлю. Така собі «державна держава». Про функції «Моссаду» також не було єдиної думки, тобто вони, найвірогідніше, залишалися цілком утаємниченими.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ